

ключение отъ другитѣ планети — тя е толкова голѣма, че може да се види съ невѣоржжено око. За свойствата и физическия съставъ на планетоидитѣ знаемъ твърдѣ малко, и то не съ голѣма положителностъ; съ сигурностъ можемъ да кажемъ само това, че атмосферата на по-свѣтлиѣ отъ тѣхъ е много по-гѣста отъ земната атмосфера.

Слѣдъ планетоидитѣ слѣдватъ въ небесното пространство отдалеченитѣ отъ нашето слънце планети — Юпитеръ, Сатурнъ, Уранъ и Нептунъ. Тѣзи планети прѣдставляватъ особенъ миръ и по свойствата си, и по величинитѣ си, и по разстоянията си отъ слънцето. Ако вземемъ обема на земята за единица (1), то Юпитеръ е 1270 по-голѣмъ отъ земята; Сатурнъ — 720 пѣти, Уранъ — 60 пѣти и Нептунъ — 80 пѣти. Врѣмето, въ което се завъртатъ единъ пѣтъ около слънцето или тѣхната година, е, както слѣдва: за Юпитеръ = 11 земни години; за Сатурнъ — 29 земни години; за Уранъ — 84 земни години, а за Нептунъ — 164 земни години. Отъ слънцето сж отдалечени по реда си на 777, 1424, 2864 и 4487 километра.

Да кажемъ сега нѣщо за всѣкоя отъ тия планети по отдѣлно.

Юпитеръ е оная ясно-жълта звѣзда — планета, която може да се види ношно врѣме на небесния сводъ, като най-голѣмата между нашитѣ планети. Масата на Юпитера е толкова голѣма, че прѣвишава $2\frac{1}{2}$ пѣти общата маса на останалитѣ наши планети; сравнена съ слънцето тя е $\frac{1}{1047}$ отъ слънчевата маса; а съ земята — тя е 310 пѣти по-голѣма отъ земята. Гѣстотата на Юпитеровата маса обаче е едва $\frac{1}{4}$ отъ оная на нашата земя. Около осѣта си Юпитеръ се завърта въ 10 земни часа и това завъртане става съ такава голѣма скоростъ, че полюситѣ му ставатъ съвършено плоски. Вслѣдствие на това разликата между екуатора му и полюситѣ му е толкова голѣма, че силата на тежестъта дѣйствува сжщо тѣй значително различно. Тѣй напр., тѣло, което тежи на екуатора на Юпитера 5 килограма, ако го прѣтеглимъ на неговитѣ полюси, ще тежи не 5, а 6 килограма. Значителна разлика въ годишнитѣ врѣмена